

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13169

MAYSELEKH

Kadia Molodowsky

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

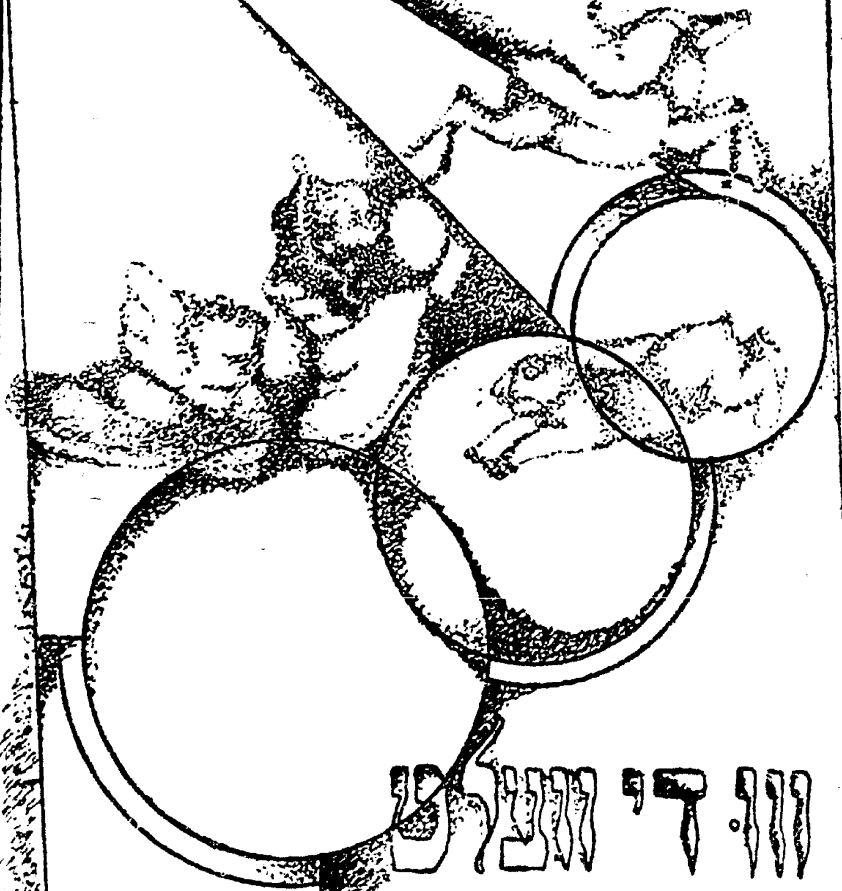

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ג' י' צ' ש' כ' ע' ל' ע' ד' ח' ז' נ' י' ק'

ו' ו' ד' י' ו' ע' ל' ש'

ד' ח' ט' נ' א' ר' ל' ע'

א מתנה דער צענטראלער
יידישער ביבליאָטעק אין נאַמען
פון מנחם ברוך חיים פישמאן,
געבאָרן 20-טן אָקטאָבער, 1930,
געשטאָרבן 11-טן יולי, 1937,
אין האַחאָנא, קובא.
חלמיד פון שול ביים אידישן
צענטער.

ג' י"ג ש"י כעל ניד אוניק

צענטר און פארטיי פאר אונז
אין פרייז און ארבעט

ווי די אוניק

דאט נאך אונז

קאדיע מאָלאָדאָווסקי

מעשה לעך

איינפיראָגע ייִדישע פּובליאָציעס
אין פּרעסע אַרבעט

ארויסגעגעבן דורך דער ייִדישער שול-אָרגאַניזאַציע אין פּוילן

1931

וואַרשע

Printed in Poland

K. MOŁODOWSKI
M A S E Ł E C H

געדרוקט אין 1.000 עקזעמפלארן

Copyright by

Zjednoczenie Szkół Żydowskich w Polsce

Warszawa

1931

Druk. G. Piment, W-wa, Sierakowsk 4.

אינהאלט

5	דער גוי פון די קארטאפל
13	ביו אן ארעמען, ארעמען מאן
19	א מעשה מיט א באליע
25	א מאנטל פון א מונקעלן געוואנטל
33	א מעשה מיט א פאס
43	די מיל און די מילנערקע
51	דער פישער-יונג
59	א מעשה מיט א וואלף
63	די דאמע מיטן הינטל
69	אלקע
79	דער מייך
85	שיבעלעך
89	א פלעקעלע אריון, א פלעקעלע ארויס

דער גוי פון די קארטאפל

דער גוי פון די קארטאָפּל

דינמסע שאפיראָ אַ סתּחא.

צו אַ יידן אין שטוב
קומט איינמאַל אַ גוי.

— אַ גוט מאַרגן דיר, ייד,
ס'איז אַ מעשה אזוי:

איך גראָב דאָ קארטאָפּל,
האַט מיט מיר זיך פארלאָפּן,
אז עס פעלט מיר אַ זאַק,
אַ קליינימסקע קאַפּאַטשקע
און ברענפן אַ טראַפעטשקע.
אַנמליי דאַס מיר, ייד,
ביון גרויסן יאַריד.

ענמפערט דער ייד אים אזוי און אזוי:

— א גוי איז א גוי,
ס'איז זיין סערמינגע גרוי,
און די פלייצע איז ברייט,
און דאס פנים איז רויט,
און אלע יוונים
האבן איין פנים
ווי וועל איך דיר, גוי,
נאכדעם דערקאנען?

שטייט דער גוי און ער טראכט:

— ביכט דאך שאקע גערעכט,
אז א גוי איז א גוי,
ס'איז זיין סערמינגע גרוי,
און די פלייצע איז ברייט,
און דאס פנים איז רויט,
און אלע יוונים
האבן איין פנים, -
ווי וועסטו מיך, ייד, נאכדעם דערקאנען?

האט דער גוי זיך א נאגל גענאגט און גענאגט,
האט געטראכט און געזאגט:

— איך האב שוין געפונען

א טייערן סימן.

איך הייס דאך יאן מאפל,

דער גוי פון די קארטאפל.

האט דער ייד זיך דערפרייט,

און א זאק איז שנין גרייט

און ברענפן א טראפעטשקע

און א קלייניקע קאפאטשקע.

מ'דאס גענומען דער גוי,

מ'געטאן עפעס א זאג,

און א גומינקן מאג.

ווארט און ווארט אלץ דער ייד

ביון גרויסן יאריד.

נימט נאך יאן מאפל,

דער גוי פון די קארטאפל.

ער צעבייזערט זיך שטארק,

גייט ארויס אויפן מארק,

זוכן יאן מאפל,

דעם גוי פון די קארטאפל.

איז אין מאַרק אַ געברוי :
ס'שמיט אַ גוי אויף אַ גוי,
ס'איז אַ מומל אַ דולער,
ס'שמייען וועגענער פולע
מיט קרויט און מיט עפל,
ס'שמייסן פערד מיט די עקן.
אַ שפילטשענע קעפל
נימא וואו פארשטעקן.

קראַצט דער ייד זיך אין קאַרק :
— אַט-אַ האַסטו אַ מאַרק !
היינט גיי דאָ געפינען,
לויטן גויישן סימן,
זואו עס שטעקט דאָ יאָן מאַפּל,
דער גוי פון די קאַרטאַפּל.

אַז אַ גוי איז אַ גוי,
ס'איז זיין סערמינגע גרוי,
און די פלייצע איז ברייט,
און דאָס פנים איז רויט,
און אלע יונגים
האַבן איין פנים, —
היינט גיי דאָ געפינען,
לויטן גויישן סימן.

זואו עס שמעקט דא יאן מאפל,
דער גוי פון די קארטאפל?

דערווייל קומט אונטער א גוי.
איז זיין סערמינגע גרוי,
און די פליצע איז ברייט,
און דאס פנים איז רויט,
און ס'איז טאקע יאן מאפל,
דער גוי פון די קארטאפל,
ער מיט דער גוייע,
מיט דער גאנצער הלואה,
מיט דער קלייניקער קאפאטשקע,
און פאר בראנפן א טראפעטשקע
האט געבראכט איצט יאן מאפל,
דעם זאק מיט קארטאפל.

און געזאגט האט דער גוי
אזוי און אזוי:

— א-מ-א זעסטו דו, ייד,
ס'איז דאך גרויס דער יאר-יד,
אבער דאך מיט א סימן
קען מען יעדן געפינען.

פִּי־אֵן אָרעמען, אָרעמען מאַן

ביי אן אַרעמען, אַרעמען מאַן

ביי אן אַרעמען, אַרעמען מאַן
געשען איז אַ וואונדער:
ס'האַט איינמאַל ביי אים אויפן בוים
זיך אַ פויגל צעזונגען.

זענען מענטשן פון עק פון דער וועלט
געקומען צו גיין און צו לויפן
ביי דעם גליקלעכן מאַן
דעם פויגל צו קויפן.

ס'ער געהייסן זיך געבן אַ בעט,
און אַ קישן צו קאַפּנס, צו רו,
און אַ בער פון אַ וואַלד,
און אַ בערעלע צו.

האַבן מענטשן פון עק פון דער וועלט
אַ בעט שוין געהובלט,
אַ ציך שוין געשפּונען.

נאַר אַ בער פון אַ וואַלד
און אַ בערעלע צו — נישט געפונען.

ט'ער געהייסן זיך געבן אַ מיש,
און אַ בענקל צום זיצן, צו רן,
און אַ הירש פון אַ וואַלד,
און אַ הירשעלע צו.

האַבן מענטשן פון עק פון דער וועלט
אַ מיש שוין געהובלט,
אַ בענקל גענומען,
נאַר אַ הירש פון אַ וואַלד
און אַ הירשעלע צו — נישט געפונען.

ט'ער געהייסן זיך געבן אַ קלייד,
און אַ העמד אויף צום שלאָפן, צו רן,
און אַ פוקס פון אַ וואַלד,
און אַ רויטינקן פיקסעלע צו.

האַבן מענטשן פון עק פון דער וועלט
אַ קלייד און אַ העמד שוין געשפונען,
נאַר אַ פוקס פון אַ וואַלד, —
און אַ רויטינקן פיקסעלע צו
געזוכט און געזוכט — נישט געפונען.

זענען מענטשן פון עק פון דער וועלט,
מידע און ביזע געקומען,
און ביים גליקלעכן מאן פון דעם בוים
דעם פויגל גענומען.

ביי אן ארעמען, ארעמען מאן
געשען איז א וואונדער:
ס'האט ביי אים אויפן בוים, אויף א צווייג
זיך א פויגל א צווייטער צעזונגען.

אֵי מַעֲשֵׂה מִיַּט אֵי פְּאֵלִיעַ

א מעשה מיט א באַליע

אין א ליכטיקן טאג, אין א גליקלעכער שעת,
די זון איז געשלאפן אויף מיטן און בעטן,
האַט כאַנמשע געקויפט א דייזשע, ברויט קנעמך.

קנעט היינט און קנעט מאַרגן —
זוי לאַנג ס'זאל נישט דויערן,
זויל דער טייג אליין נישט זויערן.

האַט כאַנמשע געזאָגט אַם אַזוי:
אַז די דייזשע איז קאַליע,
וועט עס זיין פאַר אַ באַליע.

איצט גייט וואונדער אויף וואונדער
אַז קינדערשע קליידער און העמדער מיט שמוץ און מיס
פלעקן
וואַשט די באַליע אליין, אַן אַ פּיצעלע זייף, אַן אַ האַנט אַן
פאַרשמעקן.

ווי אזוי ?

ס'גיט א העמדל זיך דריי מאל א דריי, ווי א רייף,
ווערט א באליע זייף.
לינקס א ראד,
רעכטס א ראד —
שוין פון באד.

קומען שכנות פון קעלערס, פון בוידים, פון מיטלסטע
שטאקן :
כאנטשע-לעב, כ'האב קינדערלעך זיבן, רק וואש און
צוואג,

אנטליי מיר די באליע אויף היינטיקן מאג.

איז די באליע געגאנגען, אזוי ווי א בשורה :
פון קעלער ארויף, אויף אן אויבערשטן שטאק,
פון דארטן אין הויף, אין א פינצטערן ראג.

דערנאך :

אויף א בוידים, אין א שטוב אן א טיר,
אין ארויף, ווי א וויאטראק, אויף טרעפלעך פיר.

דערנאך :

אין א שטוב מיט א הרובע א בלויע,
פון דארט צו א שכנישע גוייע.

האַט די מעשה געדויערט
אזוי ברייט, אזוי לאנג,
ביז די באַליע אליין האַט געוואוסט שוין דעם גאַנג.

האַט די באַליע געוואַגט
און גענומען אליין
פון דירה צו דירה זיך קייקלען און גיין.

טראַכט די באַליע און זאָרגט
פייגע-ביילע אין די מאַנסבילשע קאַמאַשן,
מוז מען צו איר זונטיק קומען וואַשן.

זויל זי האַט קליינע קינדערלעך,
מוז אַפּטער וואַשן ווינדעלעך.

און מאַנטיק וואַשט מען העמדעלעך אין אויבער-שטיבל.
און דינסטיק, האַט נישט קיין פאַראיבל,
וואַשט מען מייטקעלעך.

און וואַשן לייבעלעך און זאַקן
קייקלט זיך די באַליע מיטוואַך מיט גערויש און מיט
געהילך
צו שרה-זלאַטען, וואָס האַנדלט מיט ציגן-מילך.

דאָנערשטיק איז אַ געשפּאַר,
קייקלט זיך די באַליע, ווערט צוויימאַל אַזוי ברייט.
וואַשט העמדעלעך פאַר קינד און קייט.

פרייטיק גייען קינדער אין קלאַרן וועש,
פרייטיק ווערט די באַליע זייער פרום,
און וואַשט זיך גאַר אַליין אַרום.

א. באנטל פון א טונקעלן געוואנטל

א מאנטל

פון א טונקעלן געוואנטל

ביי א שניידער, אין קאמארע,
פול מיט קינדער, קיין עין-הרע,
קינדער פיצעלעך, ווי מאן,
שטייט א וויגל אויבן-אן.

איצמער הויכט זיך אן די מעשה,
גישט פון ציגעלעך קיין ווייסע
נאר א מעשה פון א מאנטל
פון א טונקעלן געוואנטל.

האט מען אויפגענייט א מאנטל
פון א טונקעלן געוואנטל
פארן עלטסטן בחור שמואל,
ער זאל קענען גיין אין שול.

גייט אים שמואליק יארן דריי,
איז דער מאַנטל שפּאַגל-ניי.
גייט אים שמואליק נאָך אַ יאָר,
איז דער מאַנטל שענער גאָר.

איינמאַל שמואליק טוט אים אָן,
איז דער מאַנטל קורץ אין סטאַן.

ווערט אַ טומל אין קאַמערע:
נאָ דיר גאָר אַ נייע צרה,
שמואליק טוט דעם מאַנטל אָן,
איז דער מאַנטל קורץ אין סטאַן.

נו, איז מילא —
טוט שוין אָן דעם מאַנטל ביילע.

גייט אים ביילע יארן דריי,
איז דער מאַנטל שפּאַגל-ניי.
גייט אים ביילע נאָך אַ יאָר,
איז דער מאַנטל שענער גאָר.

איינמאַל ביילע טוט אַ שפּיי,
פּלאַצט אין מאַנטל נעמלעך דריי.

ווערט א טומל אין קאמארע :
— נא דיר גאר א נייע צרה !
מאמער ביילע טומ א שפיי,
פלאצט אין מאנטל נעמלעך דריי ?

וואס-זשע קען דא זיין דער מער ?
נייט אין מאנטל יאסל-בער.

נייט ער אין אים יארן דריי
איז דער מאנטל שפאנגל-ניי.
נייט ער אין אים נאך א יאר
איז דער מאנטל שענער גאר.

איינמאל פאלט ער אויף די טרעפלעך
און א סוף צו אלע קנעפלעך.

ווערט א טומל אין קאמארע :
— נא דיר גאר א נייע צרה !
גיין און פאלן אויף די טרעפלעך
און פארלירן אלע קנעפלעך ?

און עס פסקנט דאס געזינדל :
— זאל שוין גיין אין מאנטל הינדל.

גייט אים הינדל יארן דריי,
איז דער מאנטל שפאגל-ניי.
גייט זי אין אים נאך א יאר,
פעלט דעם מאנטל נישט קיין האר.

איינמאל ווערט א גרויסער טומל,
אלע שטייען אין א רומל,
הינדל כליפעט אויפן בעט —
מ'אנגעווארן א מאנקעט.

שרייען אלע, אלע, אלע:
— דאס-איז-דאס א מויד א כלה!
ליגט און כליפעט אויפן בעט!
ווי פארלירט מען א מאנקעט?

האט שוין אנגעטאן דעם מאנטל
איצט דער יינגסטער בחור פאנטל.

— פאנטל, פאנטל, איי איז דאס א בחורעין!
חברט זיך מיט הינט און קעין,
יאגט זיך נאך נאך יעדער וואגן,
שלאגט זיך, ווערט אליין געשלאגן,
מיאוקעט, פייפט, און שרייט, און בילט,
און די מאמע לאכט און שילט.

האט שוין אנגעטאן דעם מאנטל
איצט אט דער-ע תכשיט פאנטל.

האט ער באלד דעם ערשטן טאג
אפגעפליקט א גאנצן ראג
און אויפמארגן אינדערפרי
אויסגעהאקט א לאך אין קני.
און דעם זעלבן טאג פארנאכט
אן א קאלנער אים געבראכט,
מיט צוויי לעכער גרויס ווי אויגן
אין די ביידע עלנבויגן.

ווערט א טומל, א געשריי :
— אך און אך, און ווינד און וויי!
אזא ריזיג, אזא מאנטל
פאר אן איין צום תכשיט פאנטל.

איינמאל פאנטל איז נישט פויל.
קומט צו לויפן נאקעט, הויל,
שרייען אלע פארצמאל,
אלע, אלע אין איין קול :

— תכשיט, שייגעץ, פלעדערמוז,
וואו דער מאנטל, זאג נאר אויס ?

ענמפערט זיי דער וואוילער יונג
מיט אזא-א שארפע צונג :

— כ'האב פון אים דעם רעכטן לאץ
אפגעשענקט דער שווארצער קאץ.
און דערנאך דעם לינקן לאץ
אפגעשענקט דער ווייסער קאץ.
און די רעשמע, לאך אויף לאך,
ט'אנקומען די צווייטע וואך.

ווערט א טומל, א געשריי :
— אך און אך, און ווינד און וויי!
אזא מאנטל, אזא מאנטל
פאלט אריין צום תכשיט פאנטל.

א מעשה מיט א פאם

א מעשה מיט א פאם

אין הויף, אין א ווינקל איז געשמאנען א פאם אן א רייף,
ווער ווייסט, צי פון האניק, פון ביר, צי פון זייף,
געווען איז דאס פאם אביסל לאם, אביסל קרום,
נאך א מבע אזא האט עס געהאט: פול מיט זון.

און אין הויף האבן צוועלף משפחות געוואוינט מיט
ווייבער און קינדער,
א שוסמער, א שניידער, א שמיד, און א קלעזמער א
בלינדער.

און אן אלמנה, געוויינלעך, מיט קינדער באשאטן, און
אלע נאך קליין,
און אויסער דעם איך אליין.

אין צרקע דער סרעגער מיט טעכטערלעך צוויי,
וואס האבן קיין בעט נישט געהאט און געשלאפן אויף
שטרוי.

נאר ארמ דאס דען שכנים, וואס ס'איז זועמען באשערט,
האט מען די טעכטערלעך ארקעס גערוסן : די מיידן,
וואס זיצן אויף דער ערד.

און אין הויף איז א מומל געשמאנען, א האלבער יארד :
מען שרייט אויף די קינדער, מען שיט און מען שיט.

ויהי, אז דער שוסטער סלעגט ווערן אין כעס אויף די בנים,
און סלעגט סון בענקל א הויב טאן די בארד און דאס פנים.

און מיטן רימען אין האנט און א הויכן געשריי,
איבערן הויף זיך א יאג טאן נאך זיי.

סלעגן די קינדער אנטלויסן סון שוסטערשן רימען און כעס
און אלע זיך פעקלען אין טאט.

אלעגט א געלעכטער דעם שוסטער באטאלן
אז אין טאט, איז פארטאלן.

און אן פֿיניע דער שניידער פלעגט אין גרימצארן קומען
אויף זיין פעכטערל האנד
און פלעגט פארקלעמען די האנט, אינדערהויך מיט דער
נארל,

פלעגט די קליינע אזוי ווי א וועווריק טאן אין פעסל א
שפרונג,
האט דער שניידער א שעה נאכאנאנד זיך געביסן די צונג.

און די קלייניקע שיינדל פלעגט אינגאנצן נישט ווארטן..
די מאמע זאל קומען זי שטרעפן,
(זי איז באלד שוין אנטלאפן).

א בארנע גענאשט, צי צעבראכן א גלאז,
זי ויצט שוין אין פעסל איידער ווען, איידער וואס.

האבן מאמעס און מאמעס באשלאסן :
דאס פאס איז אן אומגליק אין הויף, ס'ווערן קינדער
צעלאזן.

ס'ווערט פון קינדער א תל,
אן פען קען אויף א קינד נישט צעשינדן די פעל.

חאט מען אַרקע דעם טרעגער באַשוואַרן מיט טרערן.
ער זאל דאָס פעסל באַשטאַטן, מען זאל עס נישט זען און
נישט הערן.

חאט אַרקע דער טרעגער געבאַטן : פיר דוקאַטן,
וועט ער דאָס פעסל באַשטאַטן.

דערווייל מאַכט זיך אַ מעשה און ס'געשעט אזאָ זאך,
אַז ביי אַרקע דעם טרעגער נעמט רינגען פון דאָך.

דינט פון אַנהויב אַ טראַפן, און ווייטער דערנאָך
ווערט אין דאָך ביי אים גרעסער און ברייטער דאָס לאך,
און פון באַלקן דער גאַס ווערט אַלין גרעסער און גרעכער,
אַז עס פלייצט ווי פון צעכער.

חאט אַרקע דער טרעגער אַ וויילע געטראַכט,
גענומען דאָס טאָס אויף די פלייצעס און אין שטיבל
געבראַכט,

און אַוועקגעשטעלט סאַטע אַט דאָרט, וואו פון דאָך חאט
גערונען
איז דאָס פעסל געשטאַנען אַ פולס, אזוי ווי אַ ברונען.

האבן מעכטערלעך ארקעס געקוואלן, וואס אין שמוב איז
א באר און ס'איז נאס
און אינמיטן דער שמוב שטייט א פאס.

האט ארקע דער מרעגער געברומט און געוויגט מיטן
קאס:
— „ א נייע מציאה, איך שענק אייך דאס אס ! “

און אז ארקע דער מרעגער האט זיין דעכל פארדיכט,
מיט א ברעט, מיט א שינדל, מיט אן אלטן געוויכט,

איז מען געקומען אים זאגן און רופן און בעטן,
הכלל, ביי פיניע דעם שניידער דינט אויך שוין אריין
און סאמע אריבער די בעטן,

און דערנאך
איז ביי דער אלמנה געווארן אין סמעליע א לאר.

האט מען געזען: ס'איז אן אנשיקעניש מיטן רעגן,
עס וויל דאס מעסל פון הויף נישט אוועקגיין.

האנו מוין געזען : מען קען אנדערש נישט מאכן,
איז דער פעסל געבליבן אין הויף מיט אנדערע נויטיקע
זאכן.

און איינמאל האט אַרקע דער טרעגער געהייסן די
מעכטערלעך שיילן קארטאפל,
זענען די מיידלעך ביידע אין פעסל אַנמלאַפן.

איז ער געלאָפן צום פעסל זיי זען און זיי רופן,
ערשט ער גיט זיך אַ ריר —
ס'איז אין פעסל אַ מיר,

און, ווי אין דער דירה דער שענסטער,
אַ געשניטענער פענצטער,

מיט ראַמען, מיט ליכטיקע שויבן,
פראַסט נישט צום גלויבן,

און אַ גלעקל אין מיר,
זוי ביים שענסטן גביר,

און העם-העם אויבן-און
פאטשט מיט די פליגל א גאלדענער האן.

פארפאלן, האט ארקע דער מרעגער נישט געזאגט שוין
קיינ ווארט,
געשטאנען, געשוויגן, נישט גערירט זיך פון ארט.

און ס'האבן די מעכטערלעך ארקעס א בשורה צעשיקט
מיט שטאפעמן,
און האבן געלאזט צו זיך אלינקע קינדער פארבעמן.

און באזונדער די קינדער פון הויף זאגט מען אן,
ס'איז דאס פעסל געווארן א פאלאץ מיט א גאלדענעם
האן.

און אז דער האן גיט א קריי, ווי באגינען,
קריגט יעדער דאס, וואס ער נעמט זיך אין זינען.

מען זאל זיך נישט שעמען און קומען, — הכלל און הכלל,
דאס איז דאך א גאלדענער קוואל.

האט מען לאנג נישט באדארפט זיך ביי קינדער צו בעמן,
זענען יינגלעך געלאפן מיט איבערגעדריימע קאשקעמן.

און מיידלעך האבן געשריגן, פון דעם האן געלאזט וויסן.
און קעץ זענען אויך מיטגעלאפן, די וויידלען פארריסן.

האט מען געשמופט און געשמויסן זיך שפארק,
פון געמלעך, פון גאסן, פון מארק.

האט איינער פארלאנגט זיך א מיש,
און איינער — א באנק,
און איינער — א בענקל, א ווייבן,
און איינער — א פיל,
און איינער — פינף ביינערנע צייכן.

און די קלייניקע שרייערקע עטקע
האט סאמע אינמיטן געשמעלט זיך א ווייכע קאזעמקע.

ס'איז נישט איבערדערציילן, וואס ס'האט דארט זיך
געמאן,
נאר די מעכטערלעך ארקעס זיצן סאמע אין שפיץ
אויבן-אן,
סאקע סאמע אט דארט, וואו דער גאלדענער האן.

די מיל און די מילנערקע

די מיל און די מילנערקע

אז מען שמעלט זיך זייער שמיל,
הערט מען, ווי עם רוישט די מיל.

הערט מען, ווי די רעדער לויפן,
ווי עם דרייען זיך די שרויפן.

ס'איז א גרויסע מיל צוזא,
גאר די מילנערקע א רע.

אז זי הויבט אן רעדן, פלאפלען,
נעמען זיך די פליגלען צאפלען.

הויבן אן די פליגלען פאכען,
גאנצע טעג און גאנצע וואכן.

אבער ס'קומט ארויס צום גומן,
זויצן-מעל הויבט אן זיך שימן.

ווייצן-מעל, און קארן-מעל,
אז עס ווערט די געגנט העל.

הויכט עס אן צו טומלען, רוישן,
קומט מען אן מיט זעק און קוישן.

האלט מען אלץ אין גיין און קומען,
קומט א פעטער מיט א מומען.

קומט א טאטע מיט א מאמען,
מיט די קינדערלעך צוזאמען.

קומען גויים, קומען יידן,
א ציגיינער אויך אינמיטן. —

גייט מען, גייט מען גאנצע פעגן,
נעמט מען מעל מיט פולע זעקן.

ס'איז א גרויסע מיל אזא,
נאר די מילנערקע א רע.

מראגט מען זעקלעך איינגעכויבן,
מיט א שמחה אין די אויגן.

אלע ווי מיט שניי באשאפטן,
זויל דאס מעל איז קלאר גערעפטן.

איצטער הויבט זיך אן די מעשה,
נישט פון זעקלעך מעל די ווייסע.

נאר ווי איינמאל א באגינען,
פלוצלינג און אינמיטן דרינען.

קומט די מילנערקע און שריים :
— הערט-נאר, הערט נאר, אלע ליים !

זוער ס'האט קינדער, יינגלעך דריי,
נעמען מעג ער פראנק און פריי.

זוער ס'האט מיידעלעך מיט צעפ,
מעג ער נעמען צוואנציק מעפ,

האבן קינדער קעפלעך העל,
מעג מען נעמען ווייצן-מעל,

שווארצע און געשארענע,
בוז מען נעמען קארענע.

ווער ס'איז עלנט ווי א שטיין,
מזען ער ליידיק גיין אהיים.

ווערט א מומל, א יאריד,
און מען שרייט, עס שוימט און זידט.

שרייען די געשארענע,
ווילן נישט קיין קארענע.

ווער ס'איז עלנט ווי א שטיין,
וויל נישט ליידיק גיין אהיים.

און די רעדער פייפן, לויפן,
און עס סווישמשען אזש די שרויפן.

א געשריי און א יאריד,
פון פאדלאגע ביז סופים.

און ווען אלע שרייען, שווערן,
קומען וואלקנס און ווי בערן.

ס'הויבט אן דונערן און בליצן,
און א רעגן תויבט אן שפריצן.

הויבט אן שפריצן, הויבט אן גיסן.
עמעררווייז, ס'איז הודש ניסן.

גאנצע מייכן נעמען יאגן,
אלע קינדער אויסגעצוואַגן.

ווערן אלע קעפלעך העל,
אלע נעמען ווייצן-מעל.

און די מילנערקע צעשראָקן,
ווייסט שוין גאַרנישט וואָס צו זאָגן.

נעמען אלע, אלע, אלע,
ווער אויף ברויט, און ווער אויף חלה.

און עס איז דאָ אזויפיל מעל,
אז ס'איז די געגנט העל.

אי פאר מויבע, אי פאר שמומע
פארן פעטער, פאר דער מומען.

פארן טאָמן, פאר דער מאַמען,
און פאר קינדערלעך צוזאַמען.

און פאר גויים און פאר יידן,
פאר ציגיינער אויך אינמיטן,

און די מילנערקע, די רע,
זיצט און שווייגט, און שמיל, און שט.

דער פישער-יונג

דער פישער-יונג

צו דער אזיערע, דער מוטער,
האט דאס דארף זיך צוגעלענט,
מיט דעכלעך איינס לעבן אנדערן, ווי שוואַמען.
און מיט נידעריקע ווענט.

איז אַ מיר ערגעץ פאַראַן,
שמאַל און קרומלעך, ווי אַ שפּאַלט,
קריגן קינדער זיך אַרויס,
כאַפּן מאַלקעס (*) אויפן ברעג.
אַלטע אַפּגעברענטע פישער
זיצן לעבן אויפן זאַמד,
קוקן איין זיך ווייט אין וואַסער,
אויפן הימל, אויפן וועג.

(*) מאַלקעס — קלוינע פישעלעך.

איבער אלע נעסמן-הייזלעך
הויך און ווייס,
ווי א בושעל איבער זשאבעס,
שטייט דעם פריצם הויז.

כיי די מירן ליגן הינט און ווארטשען,
אין די שטאלן קלאפן פערד מיט דינע פיס.
און דער פריץ גייט אין ווייסע קליידער,
מיט געפארבטע וואנצעס
און מיט געלע שיד.

אויף א רינג אינמיטן וואסער
האלט די אַזיערע דעם ווינט דא צוגעבונדן.
זואיעט ער און דרייט זיך אום,
און ווען ס'שטארבט אן אלבער פישער,
ברומט דער ווינט און ס'קלינגט דער רינג

האַט דער ווינט דא שטענדיק אַרבעט,
גייט איבער דער אַזיערע און זעט,
זען א פישער ווערט פאַרמאַטערט,
מרייבט ער אונטער אים די געץ.

און ווען טונקל ווערט דער הימל,
שיקט ער שיפלעך אפ אהיים,
און א קינד, א קליינס, ווען ס'טרינקט זי
הויבט דער ווינט דאס אויף אליין.

גאר אין אסיען וויל דער ווינט אנטלויפן,
שלאגט די כוואליעס,
ברעכט דעם רינג,
שפייט מיט ווייסן שוים צום הימל
און זערטרינקט א בלאנד קינד.

גאר ט'ווערט ס'ד דער ווינט און לייגט זיך.
לייגט זיך רוען אויפן ברעג,
זויינט און כליפעט,
רייסט די שיפלעך.
און בלייבט ווידער אויפן רינג.

איז אמאל א בלאנדער פישער
א ששעקאווער יונג געווען,
אין זיין שיפל
אויף דער אזיערע אוועק,
זען וואו וואוינט דער ווינט אין וואסער,
זען דעם קלינגענדיקן רינג.

אז ער איז צוריקגעקומען,
האט אים קיינער נישט דערקענט:
הויך און דער,
מיט האר באוואקסן,
אויף זיין שיפל
פארט ער אום, אן וועסלעס, רודער,
רעדט און שמועסט מיטן ווינט.

* *

איינמאל אין א טאג, סוף זומער,
איז דער פריץ דורכגעפארן
— אויף זיין פערד אליין ביים ברעג.

האלט דאס פערד דעם קאפ פארריסן,
שטעלט די דינע פיס פאמעלעך,
און דער פריץ שמייכלט, שווייגט,
ווארט די פישער זאלן זיך א בוק מאן.
מיט א ליבלעכן „גוט מארגן“,
מיט א העכט און מיט א קארפ.

ווערט דער פישער-יונג משוגע:
— הער נאר, — זאגט ער, — פריץ, פריץ!
זאג „גוט מארגן“ מיר, דעם פישער,

בישם דאך צו מיין ברעג געקומען,
צו דער אזיערע, צו מיינער.

הערט דער פריץ אויף צו שמייכלען
(איי איז דאס א שלעכטער סימן!)
גיט א ריר מיט ביידע וואַנצעס,
ווי אַ ביזע קאָץ.

כאַפט דער יונג אים ביי די לייצעס,
גיט דאָס גאַנצע דאַרף אַ צימער,
און די הייזלעך ווערן שמילער, ווערן פינצערער, ווי
נאַכט.

לויפן הינט און ס'לויפן רייטער,
לויפן קאַנמשיקעס און ביימשן,
זערט צעשפילט ביים יונג די גבורה,
גיט אַ וואונק צום שוואַרצן וואַסער,
און פון אזיערע, פון מיטן,
הויבט זיך אויף דער ווינט פון רינג.

איז דער פריץ, ווי אַ בלעטל.
פון דעם פערד אַראַפגעבלאָזן,
קיינער ווייסט נישט וואַזאָהין —
אפשר אין די בלאַטעס אפשר אין דער אזיערע אַרײַן.

אלע יאר די אַסיען-ווינטן
ברעכן אויס פון הויז אַ ברעט
און אַ דעמב ביים פריצם טויער,
און אַוועק.

און דער פישער-יונג אין שיפל
פאַרט אַרום און היט דעם ברעג,
זאָגן אלע אים „גוט מאַרגן“,
ווער עס קומט און גייט אַוועק.

אי מעשה מיט א וואָלף

א מעשה מיט א וואָלף

אין פעלד זענען שעפסן געווען,
האט זיי א פאסטער געהיט און געזען.

האבן שעפסן געמעקעט, געדרייט מיט די עקן,
איז א וואָלף פון וואַלד געקומען פרעגן:

— ווער מעקעט עם ביי דיר אין פעלד?

— קיינער מעקעט נישט, איך קאך פאר זיך א זייד
קלאפט דאס שטערצל אין דעם טעפל אזוי הויך.

איז דער וואָלף אזויק,
מיט אן אראפגעלאזטן עק.

האבן שעפסלעך גענומען טאנצן, מיט קאפיטעס שלאנגן,
איז א וואָלף פון וואַלד געקומען זאָגן:

— ווער מופעט עס ביי דיר אין פעלד ?

— קיינער מופעט נישט, א רעגן גייט, דו זעסט,
שלאגט דער רעגן אין די גרעזלעך אזוי פעסט.

איז דער וואַלף אוועק,
מיט אן אַראָפּגעלאָזטן עק.

האַבן שעפּסעלעך גענומען הוליען, אין קאָדריילן גיין.
איז אַ וואַלף געקומען מיט פאַרקריצטע ציין :

— ווער הוליעט עס ביי דיר אין פעלד ?

נאַר די שעפּסעלעך האָבן געפירט אַזעלכע זינגערייען.
אַזעלכע כאָרן,
אַז דאַס פאַסטעכל דעם תירוץ האָט פאַרלאָרן.

היינט, אַז דאַס פאַסטעכל דעם תירוץ האָט פאַרלאָרן,
ווער ווייסט, ווער ווייסט, וואָס איז מיט שעפּסעלעך
געוואָרן.

די דאָמע מיטן הינטל

די דאמע מיטן הינטל

מאָטיוו פון ס. מאַרשאַק

מיט אַ גרויסן באַגאָזש
קומט אַ דאמע צום באַן

אַ קערבל,

אַ קעסטל,

אַ קליין טשעמאָדאָן,

אַ פעקל,

אַ ועקל,

אַ מודעלע גרויס, ווי אַ פינטל,

און אַ קליינינקער הינטל.

ט'דאָס גענומען אַ מענטש מיט אַ בלעך אויסן היטל
און ט'געגעבן אַ גרינעס, געשטעמפלטן קוויטל.

די באן גיט א פיף
און נעמט פארן,
און דאס הינמל
א ביל
און א שפרונג,
און פארלארן.

זוערט א גרויסער קוראזש
און מען ציילט דעם באנאזש :

א קערבל,
א קעסטל,
א קליין טשעמאדאן,
א פעקל,
א זעקל,
א פודעלע גרויס, ווי א פינמל, —
גאר וואו איז דאס הינמל ?

דערווייל שמייט א הונט,
א גרויסער, א בייזער,
א פוד מיט א פונט.

מען גיט אים א נעם,
און א יאג,

און אַ טראַג אויפן באַן
צום קערבל,
צום קעסטל,
צום קליין טשעמאַדאָן,
צום פעקל,
צום זעקל,
צום פּודעלע גרויס, ווי אַ פינטל,
אויפן אַרט פון דעם הינטל.

פאַרהאַקט
און פאַרפאַקט
און מען פאַרט.
דריי נעכט
און דריי טעג
אַלין אין וועג.

דערנאָך קומט די דאַמע צו גיין מיט אַ רעש;
— גיט אַהער מיין באַנאַזש!

אַ קערבל,
אַ קעסטל,
אַ קליין טשעמאַדאָן,
אַ פעקל,
אַ זעקל,

א פודעלע גרויס, ווי א פינמל.
און א קליינינקער הינמל!

גיט א שפרונג אויפן קאפ איר א הונט,
א גרויסער,
א בייזער,
א פוד מיט א פונט.

גיט די דאמע א קוויטש :
— רוצה, אט דאס איז מיין הונט ?
אט האב איך א קוויטל...

זאגט דער מענטש אין דעם היטל :

— שא, שטילער, מאדאם,
דריי נעכט
און דריי טעג
ביסט געוועזן אין וועג,
איז דאס הינמל, קיין עין-הרע, געוואקסן
און געווארן א הונט,
א פוד מיט א פונט.

אֵלֶּקֶע

אַלקע

חינמער ווארשע, עק אכאטע,
א הויף מיט בלאטע.

וואוינט דארט אלקע
מיט דער בלויער פארמאטאלקע

דער טאטע א שמיד,
די מאמע ארבעט בריט.

דער דאך איז איינגעבויגן האלב,
אונטערן דאך וואוינט א שוואלב.

אין שטוב א טיש, און א בעט,
און א בוידים מיט גרעט.

און לעפל, און מעלער, און טעפ, און קריג,
און א קינד אין וויג.

און דאָס מיידעלע אַלקע
מיט דער בלויער פאַרזאַלקע.

אַ מויד פון זעקס יאָר,
מיט גאַלדענע האַר.

איז אינדרויסן העל
און דער זאַמד איז געל,

געמט אַלקע זאַמד קנעמן,
אַלע חברטעס פאַרבעמן.

רופט די מאַמע די מויד,
אַז עס ציטערט אַ שויב,

און דער מאַמע, דער שמיד,
העלפט מיט :

— גיי אין שטוב !
מען דאַרף דאָס ברודערל וויגן,
זואַשן מען און קריגן.

מען דאַרף וואַסער ברענגען,
מען דאַרף העמדעלעך שווענקען.

מען דארף קארטאפל שיילן,
מען דארף מעשהלעך דערציילן.

אביסעלע לייענען,
אביסעלע שרייבן, —
געדענק, כ'וועל דיך פון שטוב פארמרייבן!

גייט אלקע וואסער ברענגען,
העמדעלעך שווענקען.

זעט זי :
גענדז בייען,
גייט די גאנדז גורע,
און די גענדזעלעך אין שורת
פעדערן ווייסע,
פּים רויסע
און דער גאנער, דער שומח.

עפּנמ אלקע
די בלויע פאראַסאַלקע,
האַט זי אַ שטוב און אַ דאָך
און גענדזעלעך אַסך.

זויל אלקע מיט גענדזעלעך גיין
ביז די זון וועט פארגיין.

רופט די מאמע די מויד,
אז עס צימערט א שויב,

און דער מאמע, דער שמיד,
העלפט מיט :

— גיי אין שטוב!
עס איז אינדערוואָס,
מען דארף קאשע קאכן,

מען דארף האַלץ שפּאַלמן,
מען דארף דאַם קינד האַלמן,

מען דארף שוועבעלעך צינדן,
מען דארף וויקעלעך בינדן,

אַביסעלע לייענען,
אַביסעלע שרייבן, —
געדענק, כ'וועל דיר פון שטוב פארטרייבן!

גייט אלקע האליץ שפאלטן.
דאס קינד האלטן.

זעט זי :
פייגעלעך פליען,
א שורה לאנג, ווי א באן,
און איבער זיי אן עראפלאן.

פליגעלעך ווייס,
פייגעלעך הויך,
און איבער זיי וואלקן,
זוי בלויער רויך.

עפנט אלקע
די בלויע פארעסאלקע,
האט זי א שטוב און א דאך
און פייגעלעך אסך.

וויל אלקע דא שטיין,
ביז די זון וועט פארגיין.

רופט די מאמע די מויד,
אז עם צימערט א שויב.

און דער מאַמע, דער שמיד,
העלפט מיט :

— ניי אין שטוב!
מען דארף זאקן צירעווען,
מען דארף פעדים קירעווען.

מען דארף קניפלעך דרייען,
קנעפלעך פארנייען.

אביסעלע לייענען,
אביסעלע שרייבן, —
געדענק, כ'וועל דיר פון שטוב פארטרייבן!

גייט אלקע פאדים דרייען,
קנעפלעך פארנייען.

גיבן קנעפלעך זיך א שאט,
און צעלויפן זיך איבערן שטאט.

ווערט יעדעס קנעפל א ראד,
יאגן זיך די רעדער קארעהאד.

איינס יאגט זיך איבערן גאס,
קייקלט זיך און פירט א פאס.

צוויי דרייען א וועליסאפעד,
דריי רעדער פירן א ברעט,

פיר רעדער האבן זיך צעשלאגן.
איינגעשפאנט זיך אין א וואגן.

עפנט אלקע
די בלויע פארעמאלקע,

האט זי א שטוב און א דאך
און רעדער אסך.

וויל אלקע דא שטיין,
ביו די זון וועט פארגיין.

רופט די מאמע די מויד,
אז עס צימערט א שויב,

און דער מאמע, דער שמיד,
העלפט מיט :

באר אלקע וויל נישט הערן, וויל נישט וויסן,
די רעדער רודערן און בויגן זיך צו איר, און גריסן.

נעמט אלקע אלע רעדער אין א שפאן
און מאכט א לאנגע באן.

און ס'פייפט די באן און אלקע פארט ארוק,
העט ווייט, העט ווייט איבער א ווייסן וועג.

דער מייד

דער טייך

האט מען א גולם געהייסן וואסער טראגן.
האט ער צוויי עמער גענומען
און איז אוועק צום ברונען.

טראגט ער וואסער און טראגט
זויפל כוח ער פארמאגט.

עמער נאך עמער, א פאר נאך א פאר,
אזש עם שטייען אים קאפויר די האר.

איז דאס פאם געווארן פול,
די באלעבאסטע איז געווארן דול :
— ס'גייט דאס וואסער אריבער די ברעגן,
ס'איז די שטוב געווארן א טייך,
צו טייכן גלייך.

האט די גאנצע שטוב גענומען שווימען :
פריער די פענצטער מיט די בלומען.

ווידער די טישן מיט די בעטן,
העמדער, זאקן און קאשקעטן.

א כוואליע אויף א כוואליע.
אז די קינדער שווימען אין באליע.

און דער גולם טראגט וואסער און טראגט.
וויפל כוח ער פארמאגט.

איז דאס וואסער פון שטוב ארויס אין הויף
האָבן הענער גענומען קרייען,
האָבן אינדיקעס גענומען גרעגן :
ס'לויפט דאָס וואסער אריבער די ברעגן.

האָט דער הויף גענומען שווימען :
שווימט א בעזים און א ברעט,
און א שטריקל מיטן גרעט,
און פון דאָך א שינדל,
און א ראַבע הינדל.
איז געוואָרן פון הויף א טייך,
צו טייכן גלייך.

און דער גולם טראַגט וואַסער און טראַגט,
וויפל כוח ער פאַרמאָגט.

איז דאָס וואַסער פון הויף אַרויס אין גאָס
האַבן גלעקער גענומען קלינגען,
האַבן קינדער זיך גענומען שרעקן :
ס'לויפט דאָס וואַסער אַריבער די ברעגן.

האַט די גאָס גענומען שווימען :
שווימט אַ לייטער, שווימט אַ שטרוי,
שווימט אַ וואַגן מיט אַ גוי.
שווימען וועגענער מיט היי,
מאמעס, קינדער מיט געשריי.
איז די גאָס געוואָרן אַ טייך,
צו טייכן גלייך.

איז דאָס וואַסער פון-גאָס אַרויס אין פעלד.
און אין פעלד האָט געפאַשעט זיך אַן אַקס,
האַט ער דאָס וואַסער גענומען טרינקען,
האַט ער דאָס וואַסער גענומען שלינגען,
מיט אַזוינע גרויסע שלוקן,
אַז אין איין ויחי איז אַלין געוואָרן טרוקן.
און אַזוי גיך איז דאָס געשען,
פונקט ווי ס'וואַלט אַ מעשהלע געווען.

שיכעלעך

שיכעלעך

אַמ־אַ, אַמ־אַ איז אַ באַרג,
אַמ־אַ, אַמ־אַ איז אַ מאַל,
זיצט אַ שוסטער אויפן באַרג
מיט אַ האַמער, מיט אַ נאַל.

שטעכט דער שוסטער מיטן נאַל,
מיטן האַמער שלאַגט ער גיך,
איינס און צוויי,
און איינס און צוויי,
וואַקסן אויס צוויי קליינע שיך

זאָגט דער שוסטער:
— שיכעלעך, גייט!
גייען שיכעלעך אוועק,
וואו די וועלט האַט נאָר אַן עק,
גייען שיכעלעך אַרום,
וואו דער שוסטער שיקט זיי אום.

גייען שיכעלעך נאך ברוים,
גייען שיכעלעך נאך זאלץ,
גייען שיכעלעך ארום
פארן שוסטער ברענגען אלץ.

איינמאל נעמען שיכלעך גיין,
ביי א מויער בלייבן שמיין.

קלאפמ דאס רעכטע שיכל : אינס,
קלאפמ דאס לינקע שיכל : צוויי,
עפנט זיך א מיר פאר זיי.

זיצט א קינד דארטן אליין,
בארוועס, נאקעט, ווינד און וויי.

דארטן בלייבן שיכלעך שמיין,
ווילן ערגעץ מער נישט גיין.

און דער שוסטער אויסן בארג
ווארט, און ווארט,
און ווארט, און ווארט.

א פּלעקעלע אַרײַן.
א פּלעקעלע אַרויס

קיין-קאץ, קעצעלע

קיין, קאץ, קעצעלע,
זאש מיר אויס א טעצעלע,
ס'קומען געסט צו מיר,
ס'קומט די מומע מירעלע
מיט דער טאכטער צירעלע, —
עפן זיי די מיר.

זאשט די קאץ אן אויערל,
עפנט זיך דאס מויערל,
ס'קומען געסט צו מיר,
ס'קומען קינדער ברעקעלעך,
רייסן זיי אויף שמעקעלעך, —
עפן זיי די מיר.

די גריל

גרילט אונטערן מיש א גריל,
ווייסט אליין נישט, וואס זי וויל,
ציר-רי, ציר-רי,
גרילט א גריל ביו אינדערפרי.

ווייסט נישט קיינער, וואס זי עסט —
זאגט די באבע, אז זי פאסט,
זאגט דער זיידע, אז זי זעט,
און די גריל זאגט:
ציר-רי,
ציר-רי,
ציר-רי ביו אינדערפרי.

ווייסט נישט קיינער, וואו זי וואוינט —
זאגט די באבע: אין א שפאלט,
זאגט דער זיידע: אין א וואנט,
און די גריל זאגט:

צירי-רי,

צירי-רי,

צירי-רי ביו אינדערפרי.

גייט ארויס די העלע זון,

זוכט דאס גרילעכל אומעטום,

גייט די זון אונטערן מיש,

שארט די זון איבערן דיל,

און דאס גרילעכל ליגט פארשמעקט,

ליגט פארשמעקט און שט און שמיל.

ווי די זון גייט נאר אוועק,

הויכט די גריל אן :

צירי-רי,

צירי-רי,

צירי-רי ביו אינדערפרי.

איסר

פינף יאר איז אלט שוין איסר,
שוין א גאנצער פלאקנשיסער.

קען שוין פייפן, קען זיך שלאגן,
פון א בענקל מאכט א וואגן.

שמירט די מאמע ברויט מיט שמאלן,
וויקלט איסרן דעם האלדן,

און פארוויקלט ווי נאר גרויס
גייט ער לערנען אלף-בית.

שמערן זענען שוין אין הימל,
איסר קען שוין ביז א גימל.

פאטשט די מאמע מיט די הענט :
— אט-א דאס הייסט שוין געקענט.

פאלט ארויס דער ערשמער שניי,
קען שוין איסר ביז א „ה“.

פאטשט די מאמע מיט די הענט :
— אט-א דאס הייסט שוין געקענט.

איינמאל, מיטוואך, דורך א שפארע
קומט אין שטוב א קאץ א שארע.

גיט איר איסר קען מיט קימל
און פארגעסט זיך, וואס א גימל,

און פארגעסט זיך, וואס „ה“ איז,
וואס אן אלק, וואס א „ב“.

ווערט אין שטוב אזא יארד :
ס'קומט דער פעטער מיט א ייד,

ס'קומט א מומע מיט א קינד,
ז'קומט א שכנה מיט א ווינד,

שרייען אלע איינס נאך איינס :
— וואו איז דאס נעהערט אזוינס ?

צוליב קען באשיט מיט קימל
ס'מו פארגעסן, וואס א „ג“?

ס'מו פארגעסן, וואס א „ה“ איז?
וואס אן אלף, וואס א „ב“?

אלץ צוליב דער קאץ, דעם שד,
אמ'ט זיצט זי, דעם, א העט!

ווי דאס קעצל מ'דאס דערהערט,
מ'זי א וויילע נישט געקלערט,

האט זיך באלד געמאן א הויב,
און אנמלאפן דורך א שויב.

האט זיך איסר באלד דערמאנט
אלע אותיות נאכאנאנד.

שטייט אן „א“, נאכן „א“ גייט א „ב“,
מיט צוויי פליגעלעך א „ג“,
מיט א דעקעלע א „ה“ איז.

שמירת די מצמע ברויט מיט שמאלץ,
וויקלט איסרן דעם האלדו.

לערנט איסר אלף-בית —
זאל נישט טרעפן מער קיין בייז.

בארעלעך

אויף א מיטן ווייטן וועג
שטייט א גרויסער בארנבוים,
נישט געהיט, און אן א צוים,
וואקסן בארן געל און ברוין.

ערשטנס וואקסן בלעטעלעך,
ווילן ציגן אפצופן,
זענען בלעטעלעך הויך פון דר'ערד,
שאקלען ציגן מיט די בערד.

צווייטנס גרינען צווייגעלעך,
וויל דער ווינט זיי אפברעכן,
זענען צווייגעלעך זייער שטארק,
פיפט דער ווינט אינמיטן מארק.

דריטנס וואקסן בארעלעך,
וויל זיי יעדער אויפעסן,
זענען בארעלעך ניט קליין,
פאלן אין די הענט אליין.

שיכעלעך

צו וואַסעלען

מאַנצן פלינק די משוועקעלעך
ביי דעם שוסמער אויפן האַנט.
ביז אויף רויטן שנירעלע
הענגען שיכעלעך אויפן וואַנט.

יינגלעך און טיידלעך
גייען נאַכאַנאַנד
צופאַסן די שיכעלעך,
די, וואָס הענגען אויפן וואַנט.

בערעלען אַביסל שמאַל,
סימעלען אַ פינגער קוועלם,
וואַסעלען אינגאַנצן גומ —
האַט ניט וואַסעלע קיין געלם.

בלייבן הענגען שיכעלער.
איי א חרפת, איי א שטנד,
אויף א הייסן שנירעלע
ביי דעם שוספער אויפן וועג.

עפנט דעם טויער

עפנט דעם טויער, עפנט אים ברייט,
ס'זעט דא דורכגיין א גאלדענע קייט;
דער מאמע,
זי מאמע,
דער ברודער,
די טויעסטער,
חתן-כלה אינמיטן,
אויף א גאלדענעם שליטן.

עפנט דעם טויער, עפנט אים ברייט,
ס'זעט דא דורכגיין א גאלדענע קייט;
דער זיידע,
די מאמע,
דער פעטער,
די פוטער,
די אייניקלעך אינמיטן,
אויף א גאלדענעם שליטן.

עפנט דעם טויער, עפנט אים ברייט,
ס'וועט דא דורכגיין א גאלדענע קייט;
א באר
און אן עפל,
און האניק א טונפל,
און א לעקאך א געלער
אויף א גאלדענעם מעלער

פאלט א רעגנדל אראָפּ

פאלט א רעגנדל אראָפּ,
פאלט ער שימעלען אין קאָפּ.
שימעלע וועט וואַקסן,
ביון הויכן קאָסטן,
ביון הויכן עלמערל,
ביז דער מאַמעס קעלנערל.
פאלט א רעגנדל אראָפּ,
פאלט ער שימעלען אין קאָפּ.

איינס, צוויי, דריי

איינס, צוויי, דריי,
אדער-לידער-ליי.
ס'זענען בינעלעך געווען,
איך האב זיי אליין געזען.
איינס, צוויי, דריי,
אדער-לידער-ליי.

האניק האבן זיי געמאכט,
פון פארטאג און ביז פארנאכט,
איינס, צוויי, דריי,
אדער-לידער-ליי.

האט מען בינעלעך פארנארט,
און דעם האניק אויסגעשארט,
איינס, צוויי, דריי,
אדער-לידער-ליי.

זאלבעדריט

זואוינט מען, וואוינט מען זאלבעדריט,
דודל איז א באנדיט,
ארעלע א נארעלע,
און א קעצל שארעלע.

דודל דער גרעסערער,
ארעלע דער קלענערער,
ביידע גייען נייע שיד,
און דאס קעצל דראפעט זיך.

שארפע נעגל ניט געדאכט,
ארעלען שוין בלום געמאכט,
דודלען אין נאז א ראץ —
אם אזא איז זי די קאץ.

ארעלע לויפט מיט א שמעקן,
דודל דאס קעצל דעקן.

און דאָס קעצל לויפֿט אַוועק,
הייסט באַזאַלצן זיך דעם עק.

הויבן אָן זיך קערן וועלטן
און מען נעמט דאָס קעצל שעלטן :

— „פֿיפערנאַטער,
שוואַרצער קאַטער,
אויף דער רויטער צונג אַ בלאַטער!“

און דערנאָך פאַר גרויס פאַרדראָם
גיבֿט מען איר אַ פֿייג אין נאַז.

הענער

האבן מיר אַ מומע ריווע
וואוינט זי וואו? אין קאזע-גריווע.

איינמאל האָט ביי איר פארלאָפן,
מ'זענען הענער צוויי געשלאָפן.

און זיך אויפגעכאַפט צו מאַגן,
און זיך אַנגעהויבן שלאָגן.

הויבט אָן ריווען עדערן,
וואָס פליען עפעס פּעדערן?

קומט זי, זעט זי אַזאָ זאָך:
מ'שפּרינגען הענער ביון דאָך.

און איר זאָלט שוין גארנישט פּרעגן,
ריווע מ'פיינט געהאַט געשלעגן.

לויפט זי צו דער פעטשערע
און גיט א כאפ א קאטשערע.

און אין ליטע איז דאס רוב
זייער קלוג איעדער עוף.

האבן הענער באַלד צעקייט,
וואס די קאטשערע באטייט.

און פון יענער מעשה אן
שלאגט זיך דארטן נישט קיין האַן.

אויסשליסלעכער סארקויף :
צענטראלער ביכער-לאגער „קולטור-ליגע“
ווארשע, לעשנאָ 40 זױ. 11